

Záznam z online rozhovoru: Nejen o euru s "panem Euro" Oldřichem Dědkem

Zatímco na Slovensku je již přesedlání na společnou evropskou měnu pouze otázkou měsíců, česká koruna na jasný termín, v němž ji vystřídá euro, teprve čeká. Koruna zatím vyvolává vrásky na čele vývozců a úsměvy na tvářích dovozců, možné zisky spojené s jejími dramatickými pohyby přitahují obchodníky na devizovém trhu. Proč se cesty vedoucí k přijetí eura u České republiky a Slovenska rozcházejí? Jaké jsou výhody či nevýhody vyčkávání? Nestane se česká koruna v budoucnu hlavním útočištěm spekulantů? Jaké kroky je třeba podstoupit, abychom byli na přijetí eura dobře připraveni? Kde přípravy ČR nejvíce vážnou? Kdy je přijetí eura reálné? Co bude znamenat pro řadové občany, investory či celou ekonomiku? O těchto a dalších otázkách můžete diskutovat přímo s „panem Euro“, národním koordinátorem pro zavedení eura Oldřichem Dědkem!

Otázka (Tonda, 14:59)

Dobrý den, chystáte nějaká opatření proti využívání přechodu na euro českými obchodníky ke zdražování? Děkuji.

Odpověď (Oldřich Dědek, 15:23) -

Ano, standardním opatřením bude povinnost obchodníků uvádět dvojí ceny v korunách a eurech. Pro podniky bude také připraven etický kodex, k němuž se budou moci dobrovolně přihlásit. Jeho součástí bude též závazek nezneužít zavedení eura k neodůvodněnému zvyšování cen. Spotřebitelská sdružení možná také budou provozovat tzv. černou listinu, na které budou uvedeny ty podniky, které se proti etickému chování zpronevěří.

Otázka (14:36)

Jakou hladinu kurzu CZK/€ očekáváte koncem 2008, v 2009, v 2010?

Odpověď (Oldřich Dědek, 15:21)

Jediné, co k tomu mohu říci, je, že koruna bude s vysokou pravděpodobností posilovat. O konkrétních hodnotách však nechci spekulovat.

Otázka (Radek, 14:36)

Dobrý den, mohl byste prosím upřesnit svoji odpověď ze 14:15 týkající se neplnění maastrichtských kritérií? Podle mého názoru se v tomto svém názoru mýlíte.

Odpověď (Oldřich Dědek, 15:20)

Vstup do eurozóny v roce 2010 znamenal, že deficit veřejných financí by musel být v době hodnocení připravenosti stlačen pod 3 procenta. Po přijetí předvolebního balíčku v roce 2006 s výraznými rozpočtovými dopady se však zdálo zřejmé, že euro bylo tímto obětováno.

Otázka (14:30)

Dobrý den, jaké poučení může Česku přinést příklad Slovenska resp. jaké scénáře lze u nás zhruba očekávat v závislosti na vývoji na Slovensku po přijetí eura?

Odpověď (Oldřich Dědek, 15:12)

Slovensko je pro nás laboratoř, kde se hodně můžeme poučit. Pokud vše půjde dobře, otupí to názory kritiků. Pokud se něco nepodaří, euroskeptici budou na koni. Celkově si však myslím, že slovenské rozhodnutí o zavedení eura je přijímáno u nás jako výzva, kterou bychom měli následovat.

Otázka (14:12)

Dobrý den, co jsou podle Vás největší rizika, kterým v současné době česká ekonomika čelí? Máme se obávat výrazného propadu cen nemovitostí, jako je tomu ve Velké Británii, Španělsku a v řadě dalších zemí? Lze naši situaci vůbec s těmito zeměmi srovnávat? Děkuji za Váš názor. Miki

Odpověď (Oldřich Dědek, 15:12)

Myslím, že česká ekonomika docela dobře odolává turbulencím, které se odehrávají v okolním světě. Pro mne je hlavní problém rychlá apreciacie, která dosahuje řádu, jenž může napáchat škody na našem růstu. Propíchnutí bubliny na trzích aktiv podle mého názoru není nijak akutní.

Otázka (14:06)

Dobrý den, kolik cutů/hiků lze podle Vás očekávat od ČNB do konce letošního roku aneb na jaké úrovni by mohly být podle Vás úrokové sazby na přelomu roku? Děkuji, Miki

Odpověď (Oldřich Dědek, 15:05)

Nejsem finanční analytik, abych predikoval chování naší centrální banky. Raději se držím svého koordinačního kopyta.

Otázka (Zdeněk, 13:33)

Dobrý den. Víme za jakých podmínek můžeme přistoupit do měnové unie, a tedy kdy je to výhodné pro unii, ale je nějaká studie kdy je to výhodné pro Českou republiku?

Odpověď (Oldřich Dědek, 15:04)

O zodpovězení této otázky se snaží materiál, který ministerstvo financí a ČNB každým rokem připravují pro vládu. Má poněkud kostrbatý název „Plnění maastrichtských kritérií a ekonomické sladění s eurozónou“. Kladeny jsou zde otázky typu, zda máme dostatečně konsolidované finance, zde je trh práce dostatečně pružný, apod. Takže určitě bude

rozhodnuto z pohledu, zda vstup do eurozóny přinese české ekonomice převahu přínosů nad náklady.

Otázka (13:24)

Dobrý den, kdo nebo jak se stanoví kurz koruna/euro 1/2 roku před přijetím. Je to z výpočtu předešlého kurzu nebo to někdo stanoví? Dovedete odhadnout tento přepočít na Eura. Říká se, že by to mohlo být kolem 20Kč/Euro. Děkuji.

Odpověď (Oldřich Dědek, 14:57)

Stanovení přepočítacího kurzu koruny vůči euru bude jednou z nejutajovanějších aktivit. Viz skandál na Slovensku, který se kolem této věci odehrál. Osobně si myslím, že nakonec kurz bude stanoven někde kolem hodnoty, ke které doputuje při běžném obchodování. Nějaké větší manévry s centrální paritou si nedovedu představit. Tyto kurzové otázky však nepatří do pracovní náplně národního koordinátora. Jako bývalého centrálního bankéře mne však zajímají.

Otázka (M. Smrkovský, 12:45)

Dobrý den, rád bych věděl, jak se změní role ČNB po vstupu do eurozóny. Bude mít ještě nějakou jinou možnost ovlivnit českou ekonomiku než přes ECB? Děkuji za odpověď.

Odpověď (Oldřich Dědek, 14:53)

I po vstupu do eurozóny ČNB stále zůstane důležitou institucí, neboť má na starosti dozor nad celým finančním trhem. O české měnové politice již ČNB rozhodovat nebude, její guvernér však bude součástí tělesa, které rozhoduje o měnové politice pro celou eurozónu. A k tomu bude potřebovat vysoce erudované odborníky, aby si neutřžil mezi ostatními guvernéry ostudu. Jinými slovy, ČNB bude muset být více evropská, což nepovažuji za újmu na její vážnosti v ČR.

Otázka (zvonař, 12:45)

Dobrý den, co je vlastně náplní práce národního koordinátora pro euro a kdo ho platí? Děkuji pěkně. ZZ

Odpověď (Oldřich Dědek, 14:49)

Národní koordinátor je funkce, jejíž obsazení schvaluje naše vláda. Placen je z rozpočtu ministerstva financí, které má celkovou gesci za zavedení eura v ČR. Úkolem koordinátora je koordinovat technické procesy nezbytné pro bezproblémové zavedení eura. O konkrétních věcech, které má koordinátor na starosti, se můžete dozvědět na webové stránce Národního koordináčního skupiny www.zavedenieura.cz.

Otázka (Homo, 12:17)

Na velice volatilním kurzu koruny se dá hodně vydělat. Nedomníváte se, že v současné době je kurz koruny v rukou křišťálově čistých obchodníků, kteří mají jen ty nejkřišťálovější informace a vznikne nám nová skupina velmi bohatých lidí křišťálově čistých.

Odpověď (Oldřich Dědek, 14:44)

Obecně máte pravdu, volatelní kurz je příležitost vydělat velké peníze, ale také i cesta, jak o velké peníze přijít, pokud se nedaří. Nezávidíme proto spekulaci, neboť férově spekulovat je součástí pravidel tržní ekonomiky. Myslím, že naše podniky však nejsou svojí povahou spekulanti, ale spíše dlouhodobí investoři, kteří mají zájem na dlouhodobé kurzové stabilitě.

Otázka (12:14)

Dobrý den, bude ČNB vytvářet nějaký větší "tlak" na vládu, aby byl stanoven termín pro přijetí eura? Anž by tedy utrpěla nezávislost ČNB. Děkuji za názor.

Odpověď (Oldřich Dědek, 14:40)

ČNB zastává názor, že rozhodnutí o termínu zavedení eura je primárně politické rozhodnutí. A pro toto rozhodnutí připravuje pro vládu odborné podklady. Myslím si, že takto je to i v pořádku, v souladu s principem nezávislého postavení naší centrální banky.

Otázka (Pelc, 11:47)

Dobrý den, jste v kontaktu s představiteli eurozóny? Pokud ano, cítíte z jejich strany nějaký tlak na to, aby Česko již urychlilo přípravu na vstup?

Odpověď (Oldřich Dědek, 14:33)

Česká republika se zavázala k přijetí eura, určitě však nejsme v situaci, že bychom byli nějakým způsobem upomínáni na plnění tohoto závazku. Zájem o euro musí vzejít od nás samotných a pokud splníme kladené požadavky, dveře do eurozóny budou otevřené. To je výhoda maastrichtských kritérií, u kterých lze celkem objektivně a nestranně posoudit, zda se plní či neplní.

Otázka (Rozumbrada, 11:43)

Dobrý den, konzultujete nějak přípravu na euro se Slovenskem či Slovinskem, které už euro přijalo?

Odpověď (Oldřich Dědek, 14:28)

Ano, se slovenskými i slovinskými kolegy máme navázány dobré pracovní vztahy. Vždy nám na naše dotazy ochotně odpoví. Důležitá je pro nás též spolupráce s belgickou centrální bankou. Takže inspirace máme habaděj, hotová řešení se však přebírat nedají. Vždy je prostor pro diskusi, jak na věc půjdeme sami.

Otázka (Honzík, 11:27)

Nemyslíte si, že už by bylo záhodno, aby Česká republika stanovila nějaké orientační datum vstupu do eurozóny? Není tato nejistota ohledně přijetí eura pro ekonomiku a devizový trh podle Vás nezdravá?

Odpověď (Oldřich Dědek, 14:21)

Volání po stanovení termínu je stále hlasitější. Já osobně mám přístup ke korespondenci ministra financí, kterou dostává od našich exportujících podniků. A ty jsou extrémně posilující koruna stavěny do svízelné situace. Termín eura vidí jako jeden z předpokladů, jak českým firmám v ostré konkurenci se zahraničím účinně pomoci. A já s nimi v tomto ohledu plně souhlasím.

Otázka (Šťoura, 11:26)

Dobrý den, co bylo důvodem odložení přijetí eura na nedohledno? Proč jste upustili od původního termínu 2010?

Odpověď (Oldřich Dědek, 14:15)

Vláda neodložila přijetí na nedohledno, neboť o této otázce pravidelně rozhoduje každý rok na podzim. Bude tomu tak i letos, ministerstvo financí a ČNB připraví příslušný podklad. Termín 2010 padl proto, že politici se před volbami rozšoupli a přestali jsme plnit maastrichtské fiskální kritérium na velikost rozpočtového deficitu.

Otázka (matrix, 11:21)

Dobrý den, myslíte si, že skutečnost, že Slovensko přijme euro dříve než my, nějak negativně ovlivní zájem zahraničních investorů o naši ekonomiku? Děkuji.

Odpověď (Oldřich Dědek, 14:17)

Co se týče přímých zahraničních investic, tak se nedomnívám, že by tento efekt musel být nějak silný. Appetit investovat u nás se řídí celou řadou dalších faktorů. Pokud za investory považujeme i krátkodobý spekulativní kapitál, pak zde bych očekával silnější dopad, neboť se slovenskou korunou již nebude možné spekulovat, takže více prostředků zůstane na korunu českou.

Otázka (9:24)

Je zjevně vidět, že naše měna je i po snížení úrokové sazby zcela v rukou spekulantů, protože výkyvy zvláště v posledních dnech 40 haléřů jižně nebo severně nemají jistě nic společného s růstem ekonomiky, jestli se mnou souhlasíte. Jak vidíte Vy blízkou budoucnost posilování či oslabování koruny? Není skutečně již nezbytné stanovit přesný termín přijetí eura? Děkuji za odpověď

Odpověď (Oldřich Dědek, 13:59)

Obecně lze říci, že korunu stále ještě nějakou dobu čeká apreciační trend. Bohužel, v praxi však koruna kolem tohoto trendu bude silně kolísat. A toto kolísání trápí naše exportéry mnohem více než trendové posilování. Stanovení termínu by určitě tuto bolístku pomohlo zmírnit.